

Doanh nghiệp có còn đủ thời gian để đánh giá tác động của Thuế tối thiểu toàn cầu đến báo cáo tài chính năm 2024

Tin nhanh Thuế | Tháng 7 năm 2024

Bản tin này nhấn mạnh sự cần thiết phải hành động nhanh chóng về Thuế tối thiểu toàn cầu theo quy định của Nghị quyết số 107/2023/QH15, ban hành ngày 29 tháng 11 năm 2023.

Xem thêm các Bản tin khác tại [đây](#).

Hơn 140 khu vực pháp lý tham gia vào Bộ quy định về chống xói mòn cơ sở thuế và chuyển lợi nhuận (Base Erosion and Profit Shifting - BEPS) 2.0 của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (Economic Co-operation and Development - OECD) đã đồng ý một giải pháp hai trụ cột nhằm giải quyết những thách thức của quá trình số hóa và toàn cầu hóa về thuế thu nhập. Trụ cột Hai của giải pháp này yêu cầu một mức thuế tối thiểu toàn cầu (Global Minimum Tax - GMT) là 15% đối với các tập đoàn đa quốc gia (multinational enterprises - MNEs) có doanh thu hợp nhất lớn hơn 750 triệu Euro trong ít nhất hai trong bốn năm liên tiếp.

Ngày 29 tháng 11 năm 2023, Quốc hội Việt Nam thông qua Nghị quyết số 107/2023/QH15 (Nghị quyết 107) về việc thực hiện Trụ cột Hai. Nghị Quyết 107 có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2024 và áp dụng từ năm tài chính 2024 trở đi. Sự kiện này đánh dấu Việt Nam là một trong những quốc gia tiên phong trong việc thực hiện chính sách thuế tối thiểu toàn cầu. Hiện nay Chính phủ đang chuẩn bị dự thảo Nghị định hướng dẫn thi hành Nghị quyết 107, dự kiến sẽ được ban hành vào tháng 10 năm nay.

Với việc ban hành Nghị quyết 107, các tập đoàn Việt Nam có các công ty con hoạt động tại các khu vực pháp lý nước ngoài và các đơn vị hợp thành tại Việt Nam của các tập đoàn đa quốc gia, có doanh thu hợp nhất lớn hơn 750 triệu Euro sẽ cần phải đánh giá xem họ có thuộc đối tượng của Nghị quyết 107 và có phát sinh thuế thu nhập để thực hiện lập dự phòng giữa niên độ và cuối năm hay không, cũng như đảm bảo tuân thủ các quy định mới phát sinh từ nghị quyết này.

Điều này đòi hỏi bộ phận tài chính của công ty phải đánh giá xem họ có quyền truy cập hay hệ thống hiện tại của công ty có khả năng kết xuất các dữ liệu cần thiết phục vụ cho việc ước tính số thuế bổ sung phát sinh để lập dự phòng chi phí thuế một cách phù hợp. Ngay cả khi không có, hoặc dự kiến sẽ không có nghĩa vụ thuế phát sinh, kiểm toán viên độc lập của công ty vẫn cần thu thập bằng chứng liên quan để hỗ trợ ý kiến kiểm toán.

Chúng tôi đã bắt đầu làm việc với một số tập đoàn đa quốc gia trong việc phân tích tác động tiềm tàng của các quy tắc mới, chạy các mô hình để đánh giá các lựa chọn khác nhau và các quy định giảm trừ trách nhiệm, cũng như đánh giá các yêu cầu về dữ liệu, hệ thống và quy trình của quy định mới. Theo quan sát của chúng tôi, có rất nhiều thách thức phát sinh ngay ở giai đoạn đầu tiên trong việc thu thập và thiết lập dữ liệu. Ví dụ về một số thách thức này như sau:

- ▶ Xác định "Tập đoàn đa quốc gia riêng biệt (Tested Jurisdiction)". Việc xác định Tập đoàn đa quốc gia riêng biệt này là rất cần thiết vì Thuế suất thực tế (Effective Tax Rate - ETR) để so sánh với thuế suất tối thiểu 15% là Thuế suất thực tế kết hợp. Trong đó, Thuế suất thực tế kết hợp được tính toán dựa trên dữ liệu từ tất cả các đơn vị hợp thành của cùng một Tập đoàn đa quốc gia riêng biệt. Tuy nhiên, Tập đoàn đa quốc gia riêng biệt trong bối cảnh dự thảo nghị định và Bộ quy tắc chung của OECD không có nghĩa là bao gồm tất cả các đơn vị tại Việt Nam của một tập đoàn. Thay vào đó, các đơn vị hợp thành, các công ty liên doanh độc lập và các tập đoàn liên doanh tại Việt Nam được xem là thuộc các Tập đoàn đa quốc gia riêng biệt khác nhau.
- ▶ Việc truy cập vào báo cáo tài chính sử dụng để lập báo cáo tài chính hợp nhất (Consolidated Financial Statements - CFS) của công ty mẹ tối cao để tính thuế bổ sung. Mặc dù báo cáo tài chính sử dụng để lập báo cáo tài chính hợp nhất được cho là có sẵn và do đó sẽ giảm thiểu chi phí tuân thủ, nhưng trên thực tế, không phải tất cả các đơn vị hợp thành đều chuẩn bị báo cáo này. Trong các trường hợp đó, các đơn vị hợp thành này cần điều chỉnh báo cáo tài chính của mình cho những khác biệt trọng yếu.

Khi thực hiện điều chỉnh các thông tin trong báo cáo tài chính để tính Thu nhập hoặc Lỗ theo Quy định về thuế tối thiểu toàn cầu và các khoản thuế thuộc phạm vi áp dụng được điều chỉnh, để tính ra số thuế bổ sung phải nộp, công ty phải thực hiện rất nhiều điều chỉnh phức tạp. Những điều chỉnh này yêu cầu công ty phải thu thập dữ liệu từ nhiều nguồn khác nhau. Ví dụ, đối với khoản điều chỉnh cho các giao dịch giữa các bên liên kết như chuyển nhượng tài sản, trong một số trường hợp đơn vị hợp thành chịu trách nhiệm kê khai phải thu thập cả thông tin về giá trị ghi sổ của bên bán là bên liên kết. Một ví dụ khác là việc xác định khoản điều chỉnh quỹ hưu trí cho phần chênh lệch giữa số tiền trích trước và khoản đóng góp thực tế vào quỹ hưu trí cho năm tài chính, đòi hỏi đơn vị hợp thành chịu trách nhiệm kê khai phải thu thập thông tin về khoản đóng góp thực tế đã được thực hiện ở nước ngoài bởi công ty mẹ.

Mặc dù có sự phức tạp của các quy tắc và yêu cầu mới, một số tập đoàn đa quốc gia vẫn tiếp tục áp dụng cách tiếp cận chờ đợi và xem xét. Tuy nhiên, chỉ còn khoảng năm tháng nữa là đến ngày kết thúc năm tài chính vào ngày 31 tháng 12 năm 2024 và với sự phức tạp của các yêu cầu mới theo Nghị Quyết 107, việc trì hoãn không còn là một sự lựa chọn. Thay vào đó, vấn đề cấp bách là liệu bộ phận tài chính có còn đủ thời gian để phân tích những ảnh hưởng về thuế tối thiểu toàn cầu mà phải báo cáo trong báo cáo tài chính năm 2024 hay không.

Điều này cũng đúng với cả các tập đoàn đa quốc gia dự kiến đủ điều kiện áp dụng các quy định giảm trừ trách nhiệm, theo đó thuế bổ sung được xác định bằng không (0). Các tập đoàn đa quốc gia này vẫn sẽ phải thực hiện tính toán và phân tích để chứng minh rằng họ đủ điều kiện áp dụng quy định giảm trừ trách nhiệm. Mặc dù đã có quy định rằng, để giảm bớt gánh nặng tuân thủ ngay lập tức cho giai đoạn chuyển tiếp, các dữ liệu cần để thực hiện các phân tích về điều kiện giảm trừ trách nhiệm chủ yếu dựa vào dữ liệu của Báo cáo lợi nhuận liên quốc gia (Country-by-Country Report - CbCR), nhưng vẫn có một yêu cầu rằng Báo cáo lợi nhuận liên quốc gia phải "đạt chuẩn" cho các mục đích giảm trừ trách nhiệm.

Tại EY, chúng tôi đã thiết lập một đội ngũ chuyên gia chuyên trách sẵn sàng hỗ trợ Quý doanh nghiệp vượt qua những yêu cầu và thách thức phát sinh từ Trụ cột Hai. Vui lòng liên hệ với chúng tôi nếu Quý doanh nghiệp cần bất kỳ sự hỗ trợ nào.

Liên hệ

Văn phòng Hà Nội

Hương Vũ | Tổng Giám đốc

Công ty Cổ phần Tư vấn EY Việt Nam
huong.vu@vn.ey.com

Trang Phạm | Phó Tổng Giám đốc

Công ty Cổ phần Tư vấn EY Việt Nam
trang.pham@vn.ey.com

Nga Thị Thùy Vương | Giám đốc

Công ty Cổ phần Tư vấn EY Việt Nam
nga.thuy.vuong@vn.ey.com

Khối Doanh nghiệp Nhật Bản

Takaaki Nishikawa | Giám đốc

Công ty TNHH Ernst & Young Việt Nam
takaaki.nishikawa@vn.ey.com

Khối Doanh nghiệp Hàn Quốc

Kyung Hoon Han | Giám đốc

Công ty TNHH Ernst & Young Việt Nam
kyung.hoon.han@vn.ey.com

Văn phòng Tp. Hồ Chí Minh

Robert King | Lãnh đạo Dịch vụ Thuế Việt Nam, Lào và Campuchia

Công ty Cổ phần Tư vấn EY Việt Nam
robert.m.king@vn.ey.com

Duyên Nguyễn | Giám đốc

Công ty Cổ phần Tư vấn EY Việt Nam
duyen.t.nguyen@vn.ey.com

Khối Doanh nghiệp Nhật Bản

Takahisa Onose | Phó Tổng Giám đốc

Công ty TNHH Ernst & Young Việt Nam
takahisa.onose@vn.ey.com

Khối Doanh nghiệp Trung Quốc

Owen Tsao | Giám đốc

Công ty TNHH Ernst & Young Việt Nam
owen.tsao@vn.ey.com

EY | Xây dựng một thế giới làm việc tốt đẹp hơn

Tôn chỉ hoạt động của EY là xây dựng một thế giới làm việc tốt đẹp hơn, giúp tạo nên những giá trị bền lâu cho khách hàng, đội ngũ EY và xã hội, và tạo dựng sự tín nhiệm trên các thị trường vốn.

Đội ngũ chuyên gia đa ngành của EY tại hơn 150 quốc gia, được hỗ trợ bởi dữ liệu và công nghệ, mang đến sự tín nhiệm thông qua việc cung cấp các dịch vụ đảm bảo và giúp khách hàng tăng trưởng, chuyển đổi và điều hành hoạt động kinh doanh.

Khi cung cấp các dịch vụ đảm bảo, tư vấn, pháp lý, chiến lược, thuế và giao dịch tài chính, đội ngũ chuyên gia EY luôn trăn trở về các câu hỏi sống còn để tìm những câu trả lời mới cho nhiều vấn đề phức tạp mà thế giới hiện nay đang đối mặt.

EY là một tổ chức toàn cầu bao gồm các thành viên của Ernst & Young Global Limited, hoặc một hay nhiều thành viên của tổ chức toàn cầu này, trong đó mỗi thành viên là một pháp nhân riêng biệt. Ernst & Young Global Limited là một công ty trách nhiệm hữu hạn được thành lập tại Vương Quốc Anh và không cung cấp dịch vụ cho khách hàng. Thông tin về cách EY thu thập và sử dụng dữ liệu cá nhân cùng mô tả về các quyền của cá nhân theo luật bảo vệ dữ liệu có thể được tìm thấy tại ey.com/privacy. Các công ty thành viên EY không cung cấp dịch vụ pháp lý nếu không được luật pháp nước sở tại cho phép. Để biết thêm thông tin về tổ chức của chúng tôi, vui lòng truy cập ey.com.

© Bản quyền thuộc về Công ty Cổ phần Tư vấn EY Việt Nam năm 2024.
Tất cả các quyền được bảo lưu.

APAC No. 16150701

ED None

Ấn phẩm này chỉ chứa những nội dung mang tính thông tin chung, không nhằm đưa ra những hướng dẫn và tư vấn cụ thể về kế toán, thuế, pháp lý hay những tư vấn chuyên môn khác. Độc giả cần tham khảo ý kiến của các chuyên gia tư vấn đối với bất kỳ vấn đề cụ thể nào.

ey.com/vi_vn